

Konsultatīvās padomes "Izglītība visiem" sanāksme
"Kvalitatīvas izglītības pieejamība visiem: globālais – lokālais"

Sanāksmes laiks: 2018. gada 20. novembris

Sanāksme notiek: Aspazijas bulvāris 22, Rīga

Sanāksme sākas: 12:00

PROTOKOLS Nr. 20

Sanāksmi vada: **Rūdolfs Kalvāns**, konsultatīvās padomes "Izglītība visiem" priekšsēdētāja vietnieks, Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas prezidents

Sanāksmē piedalās:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Institūcija
Konsultatīvās padomes dalībnieki vai deleģētie pārstāvji		
1.	Aldis Adamovičs	Latvijas Republikas Saeima
2.	Ingus Alliks	Labklājības ministrija
3.	Gunta Arāja	Izglītības un zinātnes ministrija
4.	Aļona Babiča	Izglītības un zinātnes ministrija
5.	Elita Barisa	Latvijas Nacionālais kultūras centrs
6.	Ina Druviete	Latvijas Universitāte
7.	Ināra Dundure	Latvijas Pašvaldību savienība
8.	Andis Geižāns	Izglītības un zinātnes ministrija
9.	Andris Gribusts	Biedrība "Izglītības tehnoloģiju asociācija"
10.	Jānis Kreicbergs	Latvijas Nacionālā bibliotēka
11.	Baiba Moļņika	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija
12.	Ruta Porniece	Latvijas Darba devēju konfederācija
13.	Lolita Rūsiņa	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
14.	Inga Vanaga	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība
15.	Iveta Vērse	Biedrība „Izglītības attīstības centrs”
16.	Gundega Zemtore	Biedrība "Vecāki par izglītību"

Novērotāji, eksperti, sanāksmes organizatori		
17.	Olita Arkle	Izglītības un zinātnes ministrija
18.	Solvita Lapiņa	Siguldas Valsts ģimnāzija
19.	Laura Miķelsone	Brocēnu vidusskola
20.	Ilze Saleniece	Skola 2030
21.	Sarmīte Pulste	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija
22.	Ilze Dalbiņa	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

Darba kārtība

1. **Konsultatīvās padomes “Izglītība visiem” sanāksmes atklāšana**

Gunta Arāja, Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietniece – Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktore

Rūdolf Kalvāns, konsultatīvās padomes “Izglītība visiem” priekšsēdētāja vietnieks, Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas prezidents

Baiba Moļņika, UNESCO LNK ģenerālsekretāre

2. **UNESCO Globālā izglītības monitoringa ziņojums. 21. gadsimta izaicinājumi izglītības politikai un saturam pasaulē un Latvijā – globalizācija, migrācija, ilgtspējīga attīstība, globālais pilsoniskums**

Ilze Dalbiņa, UNESCO LNK Izglītības sektora vadītāja

3. **Pieredzes stāsti: Pasaules lielākā mācību stunda Latvijā skolās:**

Stunda “Balso par planētas nākotni!”, Solvita Lapiņa, Siguldas Valsts ģimnāzija

Aktīvās darbības projekts “Pilsonis”, Laura Miķelsone, Brocēnu vidusskola

4. **Diskusija: Kvalitatīvas izglītības pieejamība visiem: globālais – lokālais**

5. **Kopsavilkums un noslēgums**

1.

Konsultatīvās padomes locekļus konferencē “Domājam, mācāmies, dzīvojam globāli” uzrunā Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietniece – Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktore Gunta Arāja, uzsverot, ka ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā svarīga ir dažādu sabiedrības grupu iesaiste, kā arī informē par Izglītības un zinātnes ministrijas īstenoto atklāto projektu konkursu vispārējās izglītības iestādēm globālās izglītības jomā. Konkursa rezultātā apstiprināti 9 projekti, kas vērsti uz praktisku darbību un partnerību veidošanu. Gunta Arāja akcentē, ka šobrīd tiek pārskatīts vispārējās izglītības mācību saturs, jo pasaule mainās un ir jāseko, lai arī bērni mācītos atbilstoši tai. Ieviešot lietpratības pieeju, atsevišķi izdalīta sociālā un pilsoniskā kompetence, kā arī pievērsta uzmanība tādām prasmēm kā sadarbībai, prasmei mācīties, kritiskai domāšanai. Globālā izglītība ir aktīvs mācīšanās process, kas veido sabiedrības izpratni par attīstības procesiem pasaulē. Uzrunu noslēdzot, Gunta Arāja aicina vairot izpratni par pasaules norisēm, veicināt līdzdalību, radošumu un uzdrīkstēšanos globālus jautājumus risināt vietējā līmenī.

Rūdolf Kalvāns, atklājot konsultatīvās padomes “Izglītība visiem” darba sesiju, iepazīstina klātesošos ar tās programmu, uzsverot, ka sanāksmes secinājumi tiks prezentēti arī konferences “Domājam, mācāmies, dzīvojam globāli” noslēgumā. Turpinājumā vārds tiek dots Baibai Moļņikai, kura sveic dalībniekus Globālās izglītības nedēļā, kuras ietvaros noris Valsts Izglītības satura centra (VISC) un Izglītības un zinātnes ministrijas organizētā konference un citi nozīmīgi pasākumi visā Latvijā. Runājot par sanāksmes tēmas saistību ar konsultatīvās padomes darbu, Baiba Moļņika atgādina, ka viens no konsultatīvās padomes rīcības virzieniem aicina sekmēt prasmes, zināšanas un attieksmes izglītībai ilgtspējīgai attīstībai un globālajai izglītībai, kas ir ceļš, lai sasniegtu ANO 4. Ilgtspējīgas attīstības mērķi – kvalitatīvas mūžizglītības pieejamību visiem. UNESCO Globālais izglītības monitoringa ziņojums aicina īpaši vērst uzmanību uz t.s. mazaizsargātajām grupām, tostarp aktualizē migrācijas un bēgļu jautājumu, kam jāmeklē atbildes izglītības sistēmās. Ziņojums šodien tiek atklāts daudzās pasaules valstīs – ASV, Meksikā, Lielbritānijā, Kenijā, Panamā u.c. –, apstiprinot tā starptautisko tvērumu un aicinājumu, kas ietverts apakšvirsrakstā “Būvēsim tiltus, nevis mūrus”.

2.

Sanāksmes turpinājumā vārds tiek dots **Ilzei Dalbiņai**, kura iepazīstina ar UNESCO globālā izglītības monitoringa ziņojuma datiem. 2019. gada ziņojums “Migrācija” ir 15. izdevums UNESCO ziņojumu sērijā un 3., kas veltīts ilgtspējīgas attīstības mērķu programmai. To sagatavo starptautiska UNESCO pētnieku grupa, primāri izmantojot UNESCO Statistikas institūta (UNESCO Institute for Statistics – UIS) datus. Ziņojumam ir 2 daļas: tematiskā daļa, ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšana. Turpinājumā Ilze Dalbiņa sniedz ieskatu progresā katrā no 4. ilgtspējīgas attīstības mērķa apakšmērķiem (prezentācija – 1. pielikumā).

Prezentācijas turpinājumā Ilze Dalbiņa pievēršas 4.7 apakšmērķim, kas attiecināms uz izglītības saturu, tostarp ilgtspējīgas attīstības un globālā pilsoniskuma tēmām. Šobrīd viens no apakšmērķa mērīšanai izvirzītajiem indikatoriem saistīts ar UNESCO 1974. gada leteikuma (*1974 UNESCO Recommendation concerning Education for International Understanding, Co-operation and Peace Education relating to Human Rights and Fundamental Freedoms*) ieviešanu. Dati liecina, ka 80% valstu miera un cilvēktiesību jautājumi ietverti skolēnu mācību rezultātu vērtēšanā, gandrīz visās – mācību saturā, bet tikai 17% valstu – pedagogu profesionālajā pilnveidē.

Noslēgumā Ilze Dalbiņa pievēršas ziņojuma tematiskajai sadaļai, kas kopskata izglītības un migrācijas jautājumus. Ziņojumā akcentēts, ka tieši cilvēki ar augstāko izglītību visbiežāk migrē gan valstu iekšienē, gan uz citām valstīm, kā arī ir atvērtāki imigrācijai un imigrantiem. Ziņojuma autori rosina valstis atvieglot dokumentu kārtošanu, saskaņošanu, kas kavē izglītības uzsākšanu īpaši bēgļiem, kā arī īstenot integrācijas programmas un ietvert migrācijas un starpkultūru izglītības jautājumus skolotāju sagatavošanā, lai skolotājs būtu gatavs runāt par kultūru, reliģiju, etnisko u.c. daudzveidību, atpazīt un novērst diskrimināciju, kā arī sniegt

psiholoģisku atbalstu bērnam stresa vai traumas gadījumā. Uzsverot, ka integrācija ir divvirzienu ceļš un ka ir būtiski ne tikai nodrošināt izglītības pieejamību mazāk aizsargātām sabiedrības grupām, bet arī veidot iekļaujošu, uzņemošu, pilsoniski atbildīgu klases vidi, Ilze Dalbiņa noslēdz ar īstu ieskatu globālās izglītības dimensijās un dalās ar piemēriem no starptautiskās izglītības akcijas "Pasaules lielākā mācību stunda". Akcijas šī gada tēma bija līdzdalība un līdzatbildība kopienas un pasaules izaicinājumu risināšanā.

Komentējot prezentācijas saturu, **Ināra Dundure** norāda uz procentuāli lielo (97%) skaitu bērnu Latvijā, kas uzņemti pirmsskolas izglītības iestādēs. Tas veicina katra bērna iespēju vienlīdzību un sagatavotību skolai.

Iveta Vērse atsaucas uz Izglītības attīstības centra pieredzi darbā ar imigrantu bērniem un akcentē, ka skolotājiem nereti trūkst prasmju, kā runāt par sarežģītiem kultūru, reliģiju jautājumiem, kā arī trūkst informācijas par metodiskajiem materiāliem, kas jau ir izstrādāti.

Olita Arkle informē, ka pēdējo piecu gadu laikā apmēram 150 nepilngadīgiem patvēruma meklētājiem ir nodrošināta pamatzglītība Latvijā. Saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvu tas jāveic 3 mēnešu laikā. Saņemot informāciju par bērnu, Izglītības un zinātnes ministrija atrod skolu, kurā ir atbilstoša programma, un nodrošina līdzfinansējumu individuālām nodarbībām katrā mācību priekšmetā. Patvēruma meklētāji tiek uzņemti vecumam atbilstošā klasē, paralēli mācās latviešu valodu. Tam noder Latviešu valodas aģentūras izstrādātie materiāli. Latvijas izglītības sistēmā tiek integrēti bērni no Sīrijas, Afganistānas, Gruzijas un citām valstīm. Ir bijuši veiksmīgi gadījumi, kad ģimenes paliek Latvijā un izglītību turpina.

Inga Vanaga pievienojas iepriekš teiktajam par nepieciešamību informēt pedagogus par pieejamajiem metodiskajiem materiāliem, veicināt pieredzes un informācijas apmaiņu un atbalsta mehānismus. Jāstiprina skolotāju sagatavošana īpaši jaunā mācību satura kontekstā.

3.

Lai uzzinātu plašāk, kā šobrīd Latvijas skolas strādā ar globālās izglītības jautājumiem, sanāksmes turpinājumā vārds tiek dots **Solvitai Lapiņai**, Siguldas Valsts ģimnāzijas skolotājai, kura piedalījies starptautiskajā akcijā "Pasaules lielākā mācību stunda". Akcijas šī gada tēma bija līdzdalība. Solvita Lapiņa norāda, ka izglītības mērķis ir iesaistīt skolēnus gan vietējai kopienai, gan pasaulei svarīgās aktivitātēs, lai veicinātu toleranci un atbildības sajūtu un lai bērni saprot, ka katra rīcība ietekmē apkārtējos procesus. 7. klases skolēni piedalījās lomu spēlē, kuras scenārijs paredzēja pasaules gala tuvošanos. Bērni iejutās parlamentāriešu lomās no visas pasaules, un viņiem bija jāpieņem likumu projekti, kas ietekmēs zemes nākotni. Tie sasaucās ar ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Viedokļi bija jāpamato un jānorāda, kāds labums no likuma būs cilvēkam un zemeslodei. Piedāvājām 7. klases skolēniem piedalīties lomu spēlē. Iejusties pašvaldības parlamentārieša lomā. Ne tik tālā nākotnē tuvojas pasaules katastrofa. Tikai viņi var izlemt, kas notiek ar zemeslodi. Jānāk klajā ar likumu projektiem, kas ietekmē zemes nākotni. Tika piedāvāti likuma projekti gan par ēdiena izniekošanu skolās, par zaļo iepirkumu, par mazo skolu slēgšanu. Sarežģīti bija saprast, ka jāpārstāv ne tikai savs vai Latvijas redzējums, bet arī kādas citas pasaules valsts viedoklis. Solvita Lapiņa min, ka iepriekš strādājusi skolās, kas piedalās Ekoskolu programmā. Tajā izstrādāti noderīgi materiāli par ekonomikas un vides izglītības tēmām. Lai gan šobrīd pedagogiem pieejamo materiālu klāsts ir plašs, skolotāji nezina, kur tos meklēt. Solvita Lapiņa, strādājot par direktora vietnieci, iepriekš materiālus atlasījusi un piedāvājusi skolotājiem. Materiāli, ko izstrādājis gan Valsts izglītības satura centrs, gan Latviešu valodas aģentūra, ir noderīgi ne tikai skolotājiem, kas strādā ar patvēruma meklētājiem, bet arī ar bērniem, kam sākotnēji grūti iekļauties, piemēram, bērniem, kas atnākuši no mazām lauku skolām uz ģimnāziju. Solvita Lapiņa norāda, ka nepieciešams apkopojums ar noderīgiem mācību līdzekļiem. Arī Solvita Lapiņa atzīst, ka ir sarežģīti runāt par reliģiju, tolerances, migrācijas jautājumiem, bet kā vides izglītības skolotāja ir gatava runāt par ilgtspējīgas attīstības aspektiem. Liels izaicinājums ir iemācīt skolēniem rīkoties. Piemēram, visi zinām, ka plastmasas maisiņi nodara kaitējumu videi, bet vai paši izmantojam audumu maisiņus, vai skolā šķiro atkritumus u.c.

Sanāksmes turpinājumā vārds tiek dots **Laurai Miķelsonei**, Brocēnu vidusskolas vēstures skolotājam, kas nodarbojas arī ar skolotāju tālākizglītību. Brocēnu vidusskola ir UNESCO asociēto skolu tīklā un “Pasaules lielākajā mācību stundā” piedalās jau trešo gadu. Skola iesaistīta dažādos ar globālo izglītību saistītos projektos un pasākumos. Viens no veiksmīgākajiem piemēriem: licenzēta tālmācības programma 1.-12. klasei, kurā mācās vairāk nekā 150 bērnu no 50 pasaules valstīm, kuriem ir latviska izcelsme. Programmas mērķis ir atgriezt ģimenes Latvijā, šobrīd atgriezušies ap 70 bērnu. Kā izaicinājumu Laura Miķelsone min darbu ar dažādu tautību vecākiem, jauktajām ģimenēm. Dažkārt bērni mācās divās skolās, divās sistēmās. Vecāki, kuru bērni iesaistīti programmā, aicina to paplašināt, piedāvājot vēstures, ģeogrāfijas, latviešu valodas stundas. Brocēnu vidusskola arī iesaistījusies Izglītības attīstības centra projektā Globālā dimensija sociālo zinību priekšmetos. Globālā izglītība ir arī atsevišķs priekšmets 7. klasē Brocēnu vidusskolā. Laura Miķelsone uzsver, ka rezultāts ir redzams: bērni ir daudz vairāk informēti par globāliem jautājumiem, mazināti stereotipi un aizspriedumi. Runājot par “Pasaules lielāko mācību stundu”, Laura Miķelsone stāsta, ka tajā iesaistījusies ar metodi “Pilsonis”, kuru var izmantot no 1. līdz 12. klasei. Stunda tika īstenota 6. klasē, kad bērni sāk mācīties vēsturi. Atsaucoties uz Solvitas Lapiņas teikto, Laura Miķelsone akcentē, ka skolotāji stingri turas priekšmetiskajās robežās, taču laiks ir mainījies. Arī skolotāju tālākizglītības programmās ir jāiestrādā, ka zināšanas jāpilnveido ne tika daudz par viņu priekšmetiskajiem jautājumiem, bet arī par vērtību, starpkultūru izglītības un globālajiem jautājumiem, mainot pašu skolotāju domāšanu.

Projektā “Pilsonis” skolēniem bija jāizvirza pētāmā problēma, kas saistīta ar skolas vai vietējās kopienas dzīvi. Tad šī problēma jāpēta, kā rezultātā tiek stiprinātas lietpratības, caurviju prasmes, piemēram, jāmacās sastādīt anketa, veidot diagrammas, rakstīt e-pasta vēstules, sazināties ar amatpersonām u.c. Noslēgumā jāmeklē risinājumi, tie jāizvērtē un jāveido rīcības plāns. Patīk ar skolēniem domāt par lietām, kas saistītas ar reālo dzīvi. Tad pazūd visas uzvedības problēmas, jo bērni iedziļinās un meklē risinājumus. Laura Miķelsone uzsver sadarbības nozīmi ar skolas administrāciju, pašvaldību, vietējiem uzņēmējiem, kuru rezultātā daļa no projektiem tiek īstenoti dzīvē (tostarp skolas pieejamība vecākiem ar bērnu ratiņiem vai cilvēkiem ar kustību traucējumiem, mini futbola laukums u.c.). Caur lokālām tēmām bērni izprot globālos jautājumus, piemēram, skolotāji tiek aicināti pārrunāt ar bērniem, kā Latvija palīdz pasaulei. Laura Miķelsone uzsver, ka skolotājam ir jāseko tam, ko viņš māca, atbilstoši jārikojas, pašam jābūt sociāli aktīvam. Kā otru izaicinājumu Laura Miķelsone min vecāku izglītošanu, kā arī pozitīvi vērtē skolas iesaisti projektos, pieredzes apmaiņas pasākumos un pievienojas redzējumam, ka jāatgādina skolotājiem par materiāliem, kas ir pieejami.

4.

Uzsākot diskusiju, Rūdolfs Kalvāns dod vārdu Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta vecākajai ekspertei Olītai Arklei, lai iepazīstinātu ar situāciju Latvijā. **Olīta Arkle** informē, ka šajā mācību gadā Latvijā mācās 855 skolēni, kas ieradušies no citām valstīm – gan no Eiropas Savienības, gan citām valstīm. Lai atbalstītu skolas, Latviešu valodas aģentūra organizē kursus. Izglītības likums un Ministru kabineta noteikumi nr. 591 nosaka, ka bērniem, kas nekad nav dzīvojuši Latvijā, papildu pieejamas latviešu valodas stundas 1–3 gadus, bet skolēniem, kas ir mācījušies Latvijā, papildu 1 gadu. Darbs ar migrantu bērniem notiek jau daudz gadus un ir labi piemēri, kas jāizceļ. **Andis Geižāns** akcentē, ka ir jāpievērš uzmanība arī Latvijas pilsoņu bērniem, kas ir citu zemju pilsoņi, un to veiksmīgai re-emigrācijai. Arī šiem bērniem ir grūti integrēties skolā. Atzinīgi vērtējami Latviešu valodas aģentūras izstrādātie materiāli. Olīta Arkle atgādina, ka Latviešu valodas aģentūra ir gatava sniegt atbalstu individuāli skolu komandām.

Rezumējot iepriekš teikto, Rūdolfs Kalvāns norāda uz nepieciešamību izstrādāt atbalsta materiālus, veicināt informācijas apmaiņu, sniegt finansiālu atbalstu, kā arī individuālu atbalstu iestādēm, taču norāda, ka būtisks izaicinājums ir pedagogu un skolas gatavība kultūru daudzveidībai, tostarp emocionālajai saskarsmei, kultūršoka pārvarēšanai skolotājiem, skolu vadībai u.c. Runa ir par kultūru kompetenci, sociāli emocionālo kompetenci.

Iveta Vērse akcentē, ka liela ietekme ir ģimenei, vecākiem. Paaudze, kurai šobrīd ir 40-50 gadi, bieži ir slēgta dažādībai, tostarp pedagogi. Izglītības attīstības centra pieredze liecina, ka to var mainīt ilgtermiņa projektos, saskarsmes kultūras kompetence jāattīsta, strādājot ar skolu komandām, vecākiem. **Gunta Arāja** pievienojas, papildinot, ka jāstrādā ar sabiedrību kopumā: ne tikai izglītības jomā, bet arī sabiedrības integrācijas jomā. Liela nozīme ir sabiedrības uzskatiem, domāšanai. No tiem ietekmējas arī bērni, kas nonāk izglītības sistēmā.

Gundega Zemture aicina jautājumu skatīt plašāk un runāt par dažādības pieņemšanu kopumā, piemēram, par bērnu ar invaliditāti integrēšanu. Vai esam gatavi visus uztvert līdzvērtīgi? Tā ir sociāla problēma, attieksmes problēma. Jādomā par integrāciju gan mentāli, gan fiziski, tostarp par vides pieejamību.

Rūdolfis Kalvāns vērš uzmanību uz izaicinājumiem, kas skar izglītības iestāžu darba organizēšanu, resursu pārvaldību u.c. jautājumiem saistībā ar bēgļu integrēšanu.

Inga Vanaga norāda, ka nozīmīgs resurss ir laiks – cik aizpildīta diena ir iestādes vadītājam, pedagogam. Nepieciešams papildu laiks, lai strādātu ar bērniem ar īpašām vajadzībām, ar bērniem, kas nāk no mazākām skolām, ar re-emigrantiem, citu tautību bērniem. Jādomā, vai pietiek laika, cilvēkresursu, kā arī par sadarbību ar vecākiem.

Ināra Dundure pievienojas iepriekš teiktajam, norādot, ka nākamie soļi ir jābalsta jau paveiktajā. Kā piemēru min Izglītības kvalitātes valsts dienesta īstenoto projektu “PuMPuRS” – Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai. Bērniem tiek sniegts ievērojams atbalsts, taču arī šeit grūti iesaistīt procesā vecākus. Ināra Dundure atzinīgi vērtē Izglītības un zinātnes veikto darbu ar pamatnostādņem saistībā ar bērniem ar īpašām vajadzībām. Klasē ir jābūt pedagogu palīgiem, skolotājiem jābūt paaugstinātiem koeficientiem, jānodrošina atbilstošs finansējums.

Diskusijas turpinājumā, atsaucoties aicinājumam dalīties ar labās prakses piemēriem no Latvijas, **Olita Arkle** uzsver, ka ir daudz labu piemēru – gan darba organizēšanā, gan bērnu iekļaušanā, pieminot Rīgas 93. vidusskolu, Rīgas Pļavnieku pamatskolu, Zaķumuižas pamatskolu, kurās mācās patvēruma meklētāji, re-emigrantu bērni u.c. Piemēram, klasē ir ienācis skolēns, kas mācās tikai sīriešu vai Afganistānas puštu valodā. Mēs sniedzam ieskatu savā kultūrā, izglītībā, bet ko mēs paši varam mācīties? Mēs varam apgūt sīriešu, afgāņu valodas, izprast kultūru atšķirības, iedziļināties bērna situācijā. Tam pievienojas **Ilze Saleniece**, daloties ar pieredzi, ko konferences ievadā sniedza Somijas eksperte, kur emigranti ir kā resursi citu kultūru iepazīšanai. Piemēram, skolā tiek veidoti uzraksti šo cilvēku valodās, vēsturēs izmantoti emigrantu stāsti vai stāsti par šīm valstīm.

Iveta Vērse norāda, ka būtu svarīgi pieredzi apkopot, veidot vienotu platformu – portālu valsts līmenī par resursiem un to pieejamību. **Gunta Arāja** informē, ka Latviešu valodas aģentūrai ir viena platforma, taču ir arī citu institūciju izstrādāti materiāli, piemēram, Labklājības ministrijas. Atzinīgi vērtēta Skola 2030 iniciatīva veidot digitālo mācību materiālu krātuvi, kur būs dažādu institūciju veidoti mācību līdzekļi – ne tikai bērniem, bet arī pieaugušajiem.

5.

Noslēdzot sanāksmi, tās vadītājs **Rūdolf Kalvāns** apkopo nozīmīgākās sanāksmes atziņas: uzsvēta globālā monitoringa ziņojumā novērojamā pozitīvā tendence saistībā ar bērnu agrīno iesaisti izglītībā, kā arī augstākās izglītības rādītāji Latvijā, bet kā izaicinājums minama pilsoniskuma izpratne. Jādomā par materiālu pieejamību, starpinstitutionālo sadarbību, informācijas apmaiņu. Būtiski, lai skolotāji domā plašāk – ne tikai sava mācību priekšmeta ietvaros, kas saskan arī ar jauno Skola 2030 saturu, kā arī lai mācītais atbilst rīcībai. Ir jāiesaista vecāki, plašāka sabiedrība. Bēgļu un re-emigrantu integrācijas jautājums kļūs aizvien aktuālāks, jāveicina emocionālā inteliģence. Atšķirīgais var būt arī kā resurss veiksmīgām iekļaujošas izglītības aktivitātēm skolā un vietējā kopienā.

Konferences “Domājam, mācāmies, dzīvojam globāli” noslēgumā Rūdolf Kalvāns uzrunāja tās dalībniekus, informējot par konsultatīvās padomes “Izglītība visiem” ieteikumiem:

- kompetentām iestādēm aktualizēt mācību materiālus, veicināt to pieejamību;
- aktīvāk skolās strādāt ar pilsoniskās līdzdalības jautājumiem, integrējot tos mācību procesā, kā arī skolotājiem pārstrukturizēt priekšmetiskā ietvara domāšanu;
- pievērst lielāku vērību sadarbībai ar vecākiem, arī vecāku un sabiedrības izglītošanai;
- pārdomāt, kādas iespējas paver pats iekļautais jauniešiem, kā viņa ienākšana skolā veicina abpusēju izaugsmi, stiprināt sociāli emocionālo kompetenci.

Protokola pielikumi:

1. Globālā izglītības monitoringa ziņojuma prezentācija “21. gadsimta izglītības izaicinājumi: būvēsim tiltus, nevis mūrus” (I.Dalbiņa) uz 17 lpp.
2. Sanāksmes programma un koncepts uz 2 lpp.

Pielikumi lejuplādējami šeit: <https://drive.google.com/open?id=1PNik7stFe2femndkN6W-0MvhYow4GECU>

Sanāksmes vadītājs: Rūdolf Kalvāns

Protokolēja: Ilze Dalbiņa